

VUONNA 2017 VALTTI-OHJELMAAN OSALLISTUNEIDEN PERHEIDEN

SEURANTAKYSELY

Koonnut Heidi Skantz

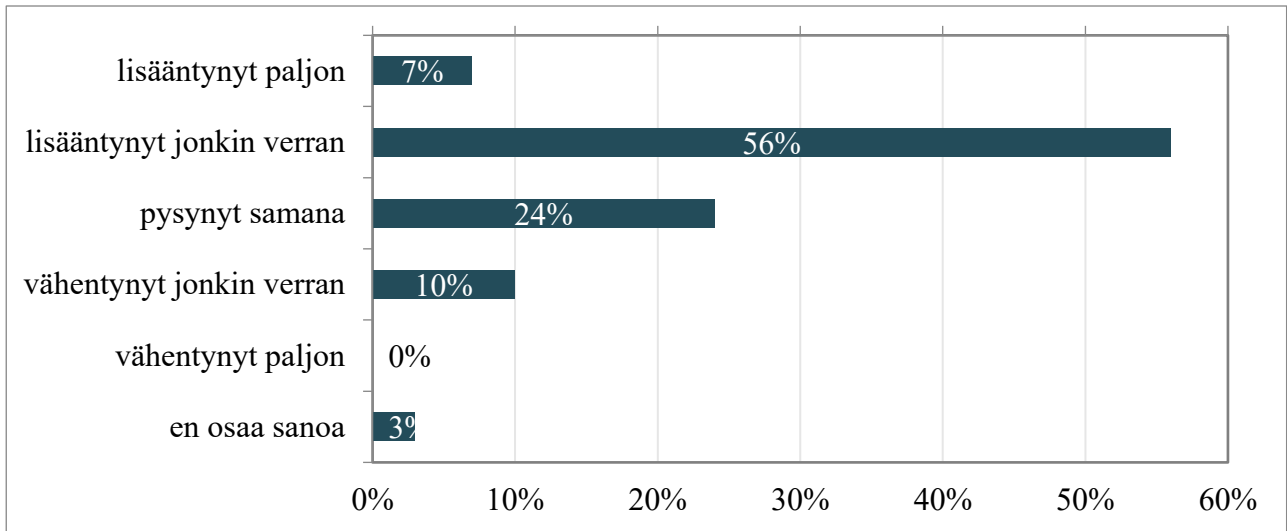
1 KYSELYYN VASTANNEIDEN TAUSTATIEDOT

Tässä raportissa kuvataan seurantatuloksia niiden perheiden osalta, jotka osallistuivat Valtti-ohjelmaan vuonna 2017 ja vastasivat seurantakyselyyn 20.4.2019 mennessä. Vuonna 2017 Valtti-ohjelmaan osallistui yhteensä 250 lasta tai nuorta ja heistä 41 (16 %) vastasi seurantakyselyyn. Seurantakyselyyn vastanneiden keski-ikä oli 12.7 (7 – 23) ja vastaajista 76 % (n=31) ilmoitti olevansa poikia.

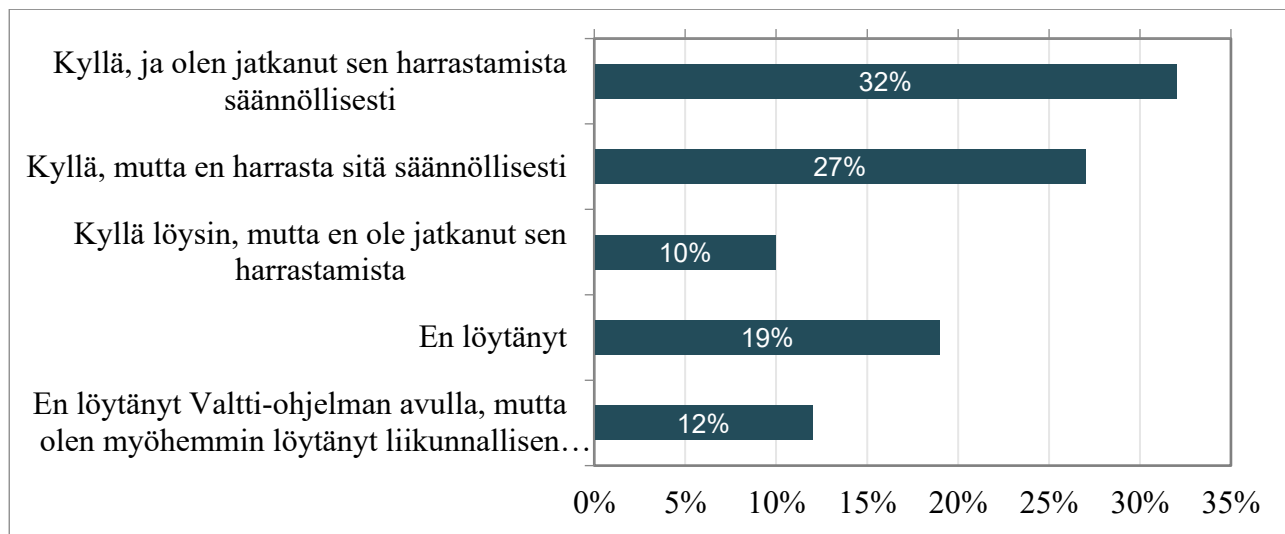
2 LIIKKUMISEN MÄÄRÄ JA LIIKUNNAN HARRASTAMINEN

Suurin osa vastaajista kertoi liikkumisensa määrän lisääntyneen jonkin verran (56 %, n=23) tai pysyneen samana (24 %, n=10) verrattuna nykyistä tilannetta kevääseen, jolloin he hakivat mukaan Valtti-ohjelmaan vuonna 2017 (taulukko 1). Seurantakyselyyn vastanneista useimmat (32 %, n=13) olivat löytäneet Valtti-ohjelman aikana harrastuksen, jota he jatkoivat säännöllisesti, kun taas 27 % (n=11) oli löytänyt harrastuksen, jota he eivät olleet jatkaneet säännöllisesti (taulukko 2). Vastanneista 10 % (n=4) oli löytänyt harrastuksen, mutta ei ollut jatkanut sitä enää ja 19 % (n=8) vastaajista ei ollut löytänyt harrastusta Valtti-ohjelman aikana. Muutama vastaaja (12 %, n=5) raportoi löytäneensä harrastuksen Valtti-ohjelman jälkeen. Lasten ja nuorten suosituimpia liikuntaharrastuksia olivat uinti, salibandy, jalkapallo, kuntosali ja kävely (taulukko 3) ja useimmiten he harrastivat kerran viikossa.

Taulukko 1. Jos vertaat alkutilannetta vuonna 2017, jolloin hait mukaan Valtti-ohjelmaan, ja tätä hetkeä, onko liikkumisesi määrä (esim. koulumatkat, vapaa-ajan liikunta, koululiikuntaan osallistuminen) mielestäsi...? (n=41).

Taulukko 2. Löysitkö Valtti-ohjelman avulla harrastuksen? (n=41).

Taulukko 3. Yleisimmät harrastukset (n=41)

Harrastus	N
Uinti	12
Salibandy	6
Jalkapallo	5
Kuntosali	4
Kävely	4
Ratsastus	3
Tanssi	3
Pyöräily	3
Liikuntakerho	3
Keilaus	2
Sulkapallo	2
Judo	2
Tanssi	2
Koripallo	2
Voimistelu (lasten jumppa)	1
Jousiammunta	1
Nyrkkeily	1
Cheerleading	1
Lentopallo	1
Pingis	1

3 MITKÄ TEKIJÄT VAIKUTTAVAT LIKUNNAN HARRASTAMATTOMUUTEEN?

Vastaajilta kysyttiin myös, mitkä tekijät ovat vaikuttaneet siihen, että he eivät harrasta liikuntaa. Aiempien kyselyiden mukaan, myös tässä kyselyssä useimmiten esteiksi raportoitiin kuljetushaasteet ja avustajan puute. Tämän kyselyn mukaan esteettömyyden tai soveltuvien apuvälineiden puutetta ei koettu liikunnan harrastamista estäviksi tekijöiksi.

Taulukko 4. Arvioi seuraavien väittämien avulla, mitkä tekijät ovat vaikuttaneet siihen, että et harrasta liikuntaa. Mikäli harrastat liikuntaa säännöllisesti, voit halutessasi hypätä tämän kysymyksen yli (n=20). Järjestetty täysin samaa mieltä prosenttiosuuksien mukaan.

	Täysin samaa mieltä, % (n)	Jokseenkin samaa mieltä, % (n)	Ei eri eikä samaa mieltä, % (n)	Jokseenkin eri mieltä, % (n)	Täysin eri mieltä, % (n)
En pysty kulkemaan itsenäisesti harrastuspaikalle.	55 % (11)	45 % (9)	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)
Minulla ei ole avustajaa, joka voisi jatkaa harrastusta kanssani.	45 % (9)	35 % (7)	5 % (1)	0 % (0)	15 % (3)
Minulla ei ole kaveria, jonka kanssa käydä liikkumassa.	37 % (7)	47 % (9)	0 % (0)	5 % (1)	11 % (2)
Minulla ei ole kuljetuspalvelua harrastuspaikalle.	30 % (6)	40 % (8)	20 % (4)	5 % (1)	5 % (1)
Harrastusta ei voinut jatkaa ilman soveltuvaa ryhmää.	26 % (5)	21 % (4)	32 % (6)	11 % (2)	11 % (2)
Liikuntaharrastus on liian kaukana.	21 % (4)	47 % (9)	16 % (3)	11 % (2)	5 % (1)
Koen, että en pärjää tai pysty.	6 % (1)	28 % (5)	28 % (5)	22 % (4)	17 % (3)
Kokeilemissani lajeissa ei ollut hyvää ohjaajaa.	6 % (1)	6 % (1)	39 % (7)	11 % (2)	39 % (7)
Minulla ei ole aikaa liikuntaan.	0 % (0)	5 % (1)	16 % (3)	42 % (8)	37 % (7)
Terveydelliset syyt	0 % (0)	11 % (2)	28 % (5)	11 % (2)	50 % (9)
En pidä liikunnasta.	0 % (0)	11 % (2)	21 % (4)	37 % (7)	32 % (6)
Minulla ei ole liikuntaan soveltuvia apuvälineitä.	0 % (0)	11 % (2)	16 % (3)	26 % (5)	47 % (9)
Haluamaani liikuntapaikkaan ei ole esteetöntä pääsyä.	0 % (0)	0 % (0)	21 % (4)	5 % (1)	74 % (14)

4 AVOIN PALAUTE JA KEHITYSEHDOTUKSET

Useimmiten vastaajien palautteet olivat positiivisia. Vanhemmat kokivat Valtti-ohjelman tärkeäksi ja merkitykselliseksi avuksi liikuntaharrastuksen löytymisessä:

”Kiitos, kun pääsin mukaan Valtti-ohjelmaa, se innosti liikkumaan taas enemmän. Hyvä, että tällaista järjestettiin. Oli myös mukava tutustua Valtteihin (ohjaajiin).”

”Valtti-ohjelma on hyvä, ja antoi lapselle hyviä kokemuksia.”

”Valtti ohjelma oli hyödyllinen. Sillä sai suljettua pois sellaisia harrastuksia mitkä eivät kiinnostaneet tarpeeksi. Harrastus valittiin loppujen lopuksi kaverin mukaan.”

Avoimessa palautteessa nousi esille myös kuljetus- ja avustajapalveluiden puutteet, vaikka Valtti-ohjelmaan oli oltu tyytyväisiä. Osa vastaajista toivoi Valteille laajempaa perehdytystä eri vammaisurheilumahdollisuuksiin, kun taas osa vastaajista oli erittäin tyytyväisiä Valttien toimintaan:

”Oli todella hyvä kokemus. Harmi vain että vanhempien hankala kuskata harrastukseen kun ovat töissä.”

”Kiva juttu, mutta ilman tukihenkilöä vaikea jatkaa.”

”Valteille voisi etukäteen esitellä eri vammaisurheilumahdollisuuksia ko kaupungissa, jotta he paremmin tietäisivät mitä on tarjolla. Mutta meidän kohdalla kaikki meni hienosti.”

”Ohjaaja olisi voinut selvittää paremmin mahdollisuuksista kokeilla eri lajeja ja miten niitä pääsisi jatkossa harrastamaan. Nyt piti itse keksiä mikä mahtaisi kiinnostaa (sen sijaan että olisi tarjottu eri vaihtoehtoja) ja mikä edes olisi mahdollista.”

”Enemmän esitietoja Valteille erilaisista liikuntapaikoista ja mahdollisuuksista. Ulkopaikkakunnalta tulevalle Valtille haastavampaa tarjota erilaisia mahdollisuuksia, kun koko kaupunki on täysin vieras.”

”Kiitokset Valttillemme, olit todella kiva, rohkaiseva ja aina iloinen Valtti :) Valttiohjelmaan osallistuminen vastasi odotuksiamme, lapsemme sai rohkeutta ja itsevarmuutta kokeilla uusia juttuja!”

”Valtti ohjelma oli meille ainakin todella hieno juttu. Lapsemme sai vieläpä miespuoleisen Valtin, mikä oli tärkeää.”